

POROČILO SKUPINE STROKOVNJAKOV

Evalvacija študijskega programa

Univerza v Novi Gorici | Foto: CasarsaTinta foto studio

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo Enovit magistrski študijski program Arhitektura

Prof. dr. Nataša Vaupotič
Dr. Cecilie Andersson
Prof. dr. Olgun Çiçek
Sara Zmrzlak

n.a.k.v.i.s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s.q.a.a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

POROČILO O ZUNANJI EVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Vlagatelj/i in predlagatelj/i: **Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo**

Študijski program: (*ime, vrsta, stopnja, način izvajanja, členitve, lokacija/e izvajanja*)

Arhitektura, enovit magistrski študijski program **2. stopnje**, redni in izredni – Ljubljana

Skupina strokovnjakov:

predsednica	Prof. dr. Nataša Vaupotič, Univerza v Mariboru
članica	dr. Cecilie Andersson, rector of Bergen School of Architecture
član	prof. dr. Olgun Çiçek, executive Board member of YODAK, KKTC
članica	Sara Zmrzlak, študentka, Univerza v Mariboru

Datum oddaje akreditacijskega poročila agenciji: 12.10.2021

Podpis predsednice/ka skupine strokovnjakinj/kov: _____

UVOD

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in gradivo za presojo prejela **10. 2. 2021**. Pri evalvaciji študijskih programov se je skupina strokovnjakov razdelila na tri podskupine. Podskupina strokovnjakov v sestavi, navedeni na prejšnji strani, je vsebinsko uskladila strokovno mnenje glede presojanega študijskega programa in pripravila skupno poročilo o izpolnjevanju meril za akreditacijo študijskega programa.

V okviru zunanje evalvacije enovitega magistrskega študijskega programa Arhitektura je podskupina (v nadaljevanju skupina) strokovnjakov fakulteto virtualno obiskala 26. 5. 2021. Obisk je potekal na daljavo z uporabo spletnega orodja Zoom. Pred obiskom se je skupina strokovnjakov večkrat sestala na pripravljanih sestankih (26. 2. 2021, 25. 3. 2021, 9. 4. 2021 in 5. 5. 2021) s ciljem preučitve vseh posredovanih gradiv. Pred obiskom je skupina strokovnjakov prosila za dodatna gradiva (informacija o znanstveni/umetniški aktivnosti izvajalcev študijskih programov, informacija o materialnih pogojih). Tekom obiska je skupina strokovnjakov prosila še za akcijski načrt, ki ga na osnovi predlaganih ukrepov v samoevalvacijskih poročilih potrди senat fakultete in prejela akcijski načrt prenove enovitega magistrskega študijskega programa Arhitektura.

To poročilo temelji na pregledu posredovane dokumentacije, javno dostopnih virov (spletna stran fakultete, bazi Sicris in Cobiss, bibliografski kazalci uspešnosti za izvolitve v naziv na Univerzi v Ljubljani) in na podlagi 11 razgovorov, ki so bili v času obiska na fakulteti izvedeni z različnimi deležniki, in sicer z vodstvom, z visokošolskimi učitelji, študenti, asistenti in mladimi raziskovalci, strokovnimi službami, alumni, delodajalci, člani komisije za kakovost, predstavniki študentov in študenti s posebnimi potrebami. Razgovor s študenti s posebnimi potrebami se je izvedel skupaj s študenti s posebnimi potrebami s Fakultete za upravo in Biotehniške fakultete, razgovor s predstavniki študentov pa skupaj s predstavniki študentov Fakultete za upravo. Vsi razgovori so potekali v konstruktivnem vzdušju, za kar se skupina strokovnjakov fakulteti in vsem sodelujočim sogovornikom iskreno zahvaljuje. Pri pripravi končnega poročila je skupina strokovnjakov upoštevala tudi odziv fakultete na preliminarno poročilo.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Zunanja evalvacija študijskega programa (številna tabela)				
Področja presoje	Izpolnjuje standarde kakovosti		Delno izpolnjuje standarde kakovosti	Ne izpolnjuje standardov kakovosti
	Prednosti	Priložnosti za izboljšanje		Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti
Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa				
Standard 1	2	7		
Standard 2	0	1		
Spreminjanje in posodabljanje študijskega programa				
Standard 3	1	2		
Izvajanje študijskega programa				
Standard 4	10	7		
Standard 5	1	4		
Odličnost	1			

UGOTOVLJENO DEJANSKO STANJE IN NJEGOVA PRESOJA

NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. standard: Visokošolski zavod evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

- a) **samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:**

Fakulteta izvaja samoevalvacijo enovitega magistrskega študijskega programa Arhitektura (EMŠA) v skladu s smernicami Univerze v Ljubljani (UL). K vlogi je fakulteta priložila samoevalvacijska poročila (SEP) za 4 študijska leta, od š.l. 16/17 naprej. Zadnje samoevalvacijsko poročilo (za š.l. 19/20) se bistveno razlikuje od prejšnjih in je tudi bolj problemsko naravnano, medtem ko so preostala tri poročila zelo podobna, v številnih odsekih tudi identična. Nekateri od teh zapisov se sicer pojavljajo tudi v samoevalvacijskem poročilu za š.l. 2019/20.

V uvodnem delu samoevalvacijskih poročil so zapisani temeljni cilji študijskega programa in pričakovane kompetence diplomantov, kar naj bi služilo kot razmislek v elementih presoje v nadaljevanju SEP. Naslovi posameznih točk in podtočk SEP ter dodatna pojasnila/vodila skrbniku študijskega programa, ki so podana pri posamezni točki, naslavljajo vse ključne elemente presoje: ocena ustreznosti vsebine študijskega programa in posameznih učnih enot v luči najaktualnejših raziskav in umetniških izsledkov in glede na zaposljivost diplomantov, povzetek ključnih prednosti in pomanjkljivosti, ki izhajajo iz rezultatov študentskih anket, ocena posameznih aktivnosti na uspešnost in učinkovitost študija (spremljanje populacije študentov, spremljanje in zagotavljanje kakovosti pedagoškega procesa, podpora internacionalizaciji študija, nudenje podpore in spodbujanje študentov pri študiju, praktično usposabljanje študentov, spodbujanje strokovnega razvoja zaposlenih), presoja doseganja temeljnih ciljev študijskega programa in kompetenc diplomantov, deležniki, vključeni v pogovore, načrtovanje ukrepov, spremljanje njihovega uresničevanja, pripravo SEP. Zadnje poglavje vsebuje pregled realizacije ukrepov, učinke izvedenih izboljšav in predloge izboljšav za naslednje samoevalvacijsko obdobje.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da se je pristop k samoevalvaciji študijskega programa v zadnjem letu bistveno izboljšal. Da je refleksija izvedbe študijskega programa vsako leto bila narejena, je razvidno iz zadnje točke posameznega samoevalvacijskega poročila (točka 6), kjer se ukrepi in pregled realizacije od leta do leta razlikujejo. Fakulteta si zastavlja zahtevne cilje in za realizacijo predlaga konkretne ukrepe. Vendar predvideni ukrepi ne sledijo iz analize in ugotovitev posameznih elementov presoje v predhodnih točkah (poglavjih) SEP. Tam se na številnih mestih (na primer pri praktičnem usposabljanju, nudenje podpore in spodbujanja študentov pri študiju...) zapisi iz leta v leto ponavljajo. Tudi pri točkah, kjer se zapisi med leti razlikujejo, se pogosto poda zgolj opis stanja, ki ga le izjemoma spremlja tudi analiza, nato ocena oz. vrednotenje, ter na koncu podaja predlogov za izboljšanje, na osnovi katerih se načrtuje ukrepe (ki se jih nato zbere v zadnji točki SEP). Kot primer skupina strokovnjakov podaja presojo nudenja podpore in spodbujanja študentov pri študiju. Iz te točke je razvidno raznovrstno tutorstvo, ki ga fakulteta nudi študentom. Čeprav se iz posredovanega gradiva in razgovorov da razbrati,

da fakulteta izvaja razgovore s tutorji, pa v SEP vsakoletne izkušnje študentov in tutorjev niso navedene in analizirane, prav tako se ne da razbrati, ali tutorji prenašajo informacijo nosilcem predmeta in ali slednji na tej osnovi izvedejo določene spremembe, na primer spreminjajo pristope k poučevanju.

Skupina strokovnjakov predlaga, da se pri samoevalvaciji posveti presoji nekega elementa konkretno vezano na študijsko leto, na katerega se nanaša samoevalvacijsko poročilo, vsak element presoje naj se analizira, ovrednoti in presodi, ali obstajajo priložnosti za izboljšanje in kateri ukrepi so potrebni za njihovo doseganje.

Skupina strokovnjakov je v SEP zaznala zapisana tudi nekatera opažanja, ki se pojavljajo skozi več let, za katera bi se pričakovalo ukrepanje (npr. odlaganje opravljanja izpitov bolj tehničnih predmetov), a ukrepov na to temo ni zaznati. Fakulteta izvaja tudi izredni študij. Na razgovorih je bilo pojasnjeno, da je izredni študij namenjen kandidatom, ki so študirali arhitekturo na predbolonjskem študijskem programu, a študija do leta 2016 niso zaključili. Fakulteta urnika za izredne študente ne prilagaja, prilagaja pa se v času za govorilne ure, vaje ipd. Kljub temu, da fakulteta izpostavlja, da izrednih študentov ni veliko, skupina strokovnjakov predlaga, da se v okviru samoevalvacije presoditi tudi, ali imajo izredni študenti ustrezne pogoje za uspešen študij.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da samoevalvacijska poročila ne vsebujejo analize obremenitev študentov, kot to zahtevajo Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS (6. člen). Ker je skupina strokovnjakov iz razgovorov ugotovila, da so zaposleni in študenti v konstantnem dialogu in to tudi na temo dejanskih obremenitev in tudi v poročilih nikjer ni zaznala pripomb študentov glede neustreznih urnih ali ECTS obremenitev, fakulteti v tem poročilu zgolj nalaga, da sledenje dejanskim obremenitvam formalizira. Sledenje je treba izvajati po posameznih učnih enotah na način, da je možno ugotavljati odstopanja in na tej osnovi tudi ustrezno ukrepati, drugače je to neskladnost.

Iz zastavljenih ciljev in ukrepov, ki so razvidni iz SEP, kot tudi iz razgovorov z različnimi deležniki, skupina strokovnjakov ugotavlja, da fakulteta presoja vse ključne elemente izvedbe študijskega programa in si zastavlja relevantne in zahtevne ukrepe za dvig kakovosti študijskega programa. Vendar pa je potrebno to tudi ustrezno zapisati oz. utemeljiti pri posameznem elementu presoje v SEP. Skupina strokovnjakov je na drugi članici UL izvedela, da je UL že nadgradila navodila za pripravo SEP. Nova predloga za SEP pri vsakem elementu presoje zahteva opis, oceno oz. vrednotenje ter predloge za izboljšanje, na osnovi katerih se izpeljejo predlogi ukrepov, ki se zberejo na koncu SEP. Skupina strokovnjakov meni, da bi uporaba nove predloge fakulteti olajšala upoštevanje zgoraj navedenih predlogov.

b) načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:

Fakulteta kakovost študijskega programa spremlja na treh nivojih: na nivoju posameznega predmeta, na nivoju medpredmetnega povezovanja in na nivoju posameznih kateder. Informacije o izvedbi študijskega programa fakulteta zbira na raznovrstne načine. Uporablja različne ankete (študentske ankete o izvajalcih in predmetih, ankete o splošnih vidikih študijskega procesa, ankete o obvezni študijski praksi). Pomembna so tudi srečanja kateder EMŠA, kjer preverjajo možnosti povezovanja, nadgrajevanja vsebin, posodabljanja učnih načrtov, sodelovanja s študenti. Informacije zbirajo tudi preko tutorskega sistema,

Študentskega sveta in Študentske organizacije. O razvoju študijskega programa razpravljajo tudi na sestankih kateder programa EMŠA. Slednji so vodili do dveh dokumentov, ki ju je že obravnaval senat FA: Uvod v strategijo preoblikovanja študijskega programa EMŠA in Strategija vsebinskega preoblikovanja predmetnika EMŠA.

Kot pomemben dosežek in možnost za boljše zbiranje in preverjanje informacij ter analiziranje kakovosti in nadgrajevanje študijskega programa fakulteta izpostavlja članstvo izr. prof. dr. Alenke Fikfak v Excellence in Education board pri AESOP.

Fakulteta je tudi zelo aktivna pri organizaciji dogodkov, na katerih se obravnava razvoj študijskega programa (v letu 2017 FA Inventura, v letu 2018 Stanko Kristl in Ljubljanska šola za arhitekturo, v letu 2019 interno srečanje seminarjev 10x10 in Berlage Reunion...).

Fakulteta vsako leto presoja kakovost in aktualnost študentskih izdelkov, s čimer presoja in analizira primerljivost med mentorskimi pristopi, tematikami projektov in njihovo aktualnostjo. Pomembne informacije o kakovosti del študentov pridobivajo tudi preko vključevanja zunanjih kritikov, priznanih arhitektov iz prakse, v komisije za pregled in zagovor zaključnih del. Ker je veliko predmetov praktično naravnanih, pa so rezultati dela pogosto predstavljeni v obliki javnih predstavitev, kar prav tako nudi možnost za preverjanje aktualnosti, relevantnosti in s tem možnosti za izboljševanje študija.

Skupina strokovnjakov posebej izpostavlja razstavo ob koncu študijskega leta, ki jo prepoznava kot pomembno orodje za razpravo in primerjavo kakovosti študentskega dela iz leta v leto. Hkrati omogoči učiteljem in študentom, da razumejo odnos med različnimi komponentami učnih načrtov in kako učni izid pri enem predmetu temelji na izkušnjah in znanju pridobljenih pri predhodnih predmetih. Razstava ob koncu leta je zato pomemben mejnik za komisijo za kakovost. Pri drugih zunanjih ocenjevanjih kakovosti arhitekturne izobrazbe, kot je sistem akreditacije UK RIBA, so razstave študentskih del prav tako pomemben vir v postopku evalvacije.

Tekom razgovorov je bila pogosto izpostavljena ustna komunikacija, predvsem v okviru projektiranja, ustne povratne informacije in razprave med študenti, zunanjimi ocenjevalci in notranjimi učitelji. Skupina strokovnjakov v tem vidi še en vir kakovostnih razprav, ki so del podlage za analizo sprememb programa. Čeprav tak pristop morda bolj predstavlja kulturo kakovosti kot sistem kakovosti, je vseeno pomemben del sistema kakovosti arhitekturnega izobraževanja, ki lahko močno vpliva na oblikovanje in preoblikovanje učnih načrtov predmetov Projektiranje.

c) primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

V evalvacijski vlogi fakulteta poroča, da so s samoevalvacijskim poročilom deležniki seznanjeni preko obravnave na Senatu FA. Senat FA odloči o dodelitvi nalog, ki so opredeljene v SEP in določi predviden časovni rok za izvedbo. Skupina strokovnjakov je tekom razgovora z vodstvom izvedela, da se akcijski načrt, ki ga potrdi senat fakultete, naredi le za doseg zahtevnejših ciljev (kot je na primer celovita prenova študijskega programa), medtem ko v splošnem predlog ukrepov na koncu SEP hkrati služi tudi kot akcijski načrt. Glede na podano pojasnilo skupina strokovnjakov predlaga, da predlog

ukrepov v zadnjem poglavju SEP določa tudi odgovorno osebo za (nadzor nad) izvedbo ukrepa, predvidi pa se naj tudi rok za izvedbo.

Obveščanje o ugotovitvah SEP poteka zgolj na neformalen način. Fakulteta načrtuje, da bo v prihodnje med zaposlenimi in študenti nekoliko aktivneje promovirala ukrepe, ki sledijo iz samoevalvacije. Vodstvo fakultete je pojasnilo, da konkretnejšega načrta promocije še nimajo, sestanek na to temo načrtujejo v juniju. Zunanjih deležnikov ne seznanjajo z izsledki SEP, a izmenjujejo ideje s številnimi zunanjimi strokovnjaki (pogosto tudi diplomanti tega programa) in jih upoštevajo pri posodabljanju študijskega programa. To se je potrdilo tudi tekom razgovora z delodajalci, ki so izpostavili, da fakulteta prisluhne njihovim pobudam in potrebam. Kot primer je bila navedena vpeljava dveh izbirnih predmetov, sodelovanje pri praktičnem usposabljanju in seminarjih, podajanje povratnih informacij o kompetencah študentov in diplomantov, predlagali so izboljšave, opazajo, da se to odraža na dvigu kakovosti diplomantov. Formalno, z anketo, pa delodajalci še niso bili pozvani za podajo predlogov.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da posamezne skupine deležnikov sicer zaznajo spremembe študijskega programa, vendar ne sistematično in s pojasnilom, da gre za spremembe na osnovi podanih pobud in samoevalvacije študijskega programa. Zato predlaga, da se vse deležnike, predvsem pa študente, diplomante in delodajalce ter izvajalce praks letno obvešča o izvedenih in načrtovanih ukrepih na osnovi samoevalvacije študijskega programa. Kot možne načine obveščanja skupina strokovnjakov predlaga, da se študente obvešča preko študentskih predstavnikov, ki naj ne prenašajo informacij zgolj iz sej komisije za kakovost študentskemu svetu, temveč tudi naprej študentom. Stik z diplomanti ponuja alumni klub, delodajalce pa se lahko obvesti o spremembah v uvodu anketnega vprašalnika, če se fakulteta odloči za formalno zbiranje predlogov in mnenj delodajalcev. Tako se jih bo še dodatno spodbudilo, da bodo predloge podajali, saj bodo videli tudi učinek. Z rednim in ciljnim obveščanjem vseh deležnikov se bo razvijalo zavedanje, da samoevalvacija vodi do izboljšanja vseh vidikov izvedbe študijskega programa.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Skupina strokovnjakov na tem mestu izpostavlja, da se zaveda nekaterih pomanjkljivosti SEP, ki pa temelji na pravih in zdravih temeljih, zato meni, da vlagatelj standard presoje izpolnjuje. Predlaga pa, da se predlogi, podani med priložnostmi za izboljšanje odražajo v naslednjem samoevalvacijskem poročilu.

Prednosti:

1. Široka in večletna razprava o prenovi študija, ki je vodila do desetih stebrov kakovosti in do dveh strateških dokumentov, na osnovi katerih fakulteta načrtuje celovito prenavo študijskega programa.
2. Razstava zaključnih del ob koncu študijskega leta je pomembno orodje za razpravo in primerjavo kakovosti študentskih del iz leta v leto.

Priložnosti za izboljšanje:

1. Presoja posameznega elementa samoevalvacije naj se izvede vezano na študijsko leto, na katerega se nanaša samoevalvacijsko poročilo; vsak element presoje naj se analizira, ovrednoti in presodi, ali obstajajo priložnosti za izboljšanje in kateri ukrepi so potrebni za njihovo doseganje. Splošni in iz leta v leto ponavljajoči zapisi naj se odpravijo.

2. Predlogi ukrepov naj sledijo iz analiz in ugotovitev v predhodnih točkah SEP. Ker predlog ukrepov hkrati predstavlja tudi akcijski načrt (razen v primeru zahtevnejših ciljev, kot je npr. celovita prenova študijskega programa), naj predlog ukrepov v zadnjem poglavju SEP določa tudi odgovorno osebo za (nadzor nad) izvedbo ukrepa, predvidi pa naj se tudi rok za izvedbo.
3. Za študijski program se ne izvaja formalna analiza dejanske obremenitve študentov, kar bi v skladu z Merili za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS bilo treba preverjati v vsakem samoevalvacijskem obdobju. Ker so zaposleni in študenti v stalnem dialogu in to tudi na temo dejanskih obremenitev in ker v poročilih in z razgovorov skupina strokovnjakov ni zaznala neustreznosti v dejanskih obremenitvah študentov, skupina strokovnjakov tega ne prepozna kot neskladnost. Vendar mora fakulteta vpeljati sistem, s katerim bo sledila obremenitvam pri posameznih učnih enotah na način, da bo možno ugotavljati odstopanja pri posameznih predmetih in na tej osnovi tudi ustrezno ukrepati.
4. Za opažanja, ki se pojavljajo že več let (npr. odlaganje opravljanja izpitov bolj tehničnih predmetov) naj se predlaga konkretne predloge rešitev.
5. Pri samoevalvaciji študijskega programa naj se presoja tudi, ali imajo izredni študenti ustrezne pogoje za uspešen študij.
6. Uporaba nove elektronske predloge UL za izvedbo samoevalvacije študijskega programa bi fakulteti olajšala upoštevanje vseh podanih predlogov za izboljšanje samoevalvacijskega poročila študijskega programa.
7. Vse deležnike, predvsem pa študente, diplomante in delodajalce ter izvajalce praks naj se letno obvešča o izvedenih in načrtovanih ukrepih na osnovi samoevalvacije študijskega programa.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane

2. standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- a) **sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter**
- b) **sklenjenost kroga kakovosti:**

Samoevalvacijsko poročilo v zadnji točki vsebuje pregled nalog, zastavljenih v prejšnjem SEP, temu pa sledi načrt aktivnosti za naslednje samoevalvacijsko obdobje. Uspešnost izvedbe ukrepov zastavljenih v predhodnem SEP se presoja na osnovi informacij dobljenih s študentskimi anketami, sodelovanju med člani kateder EMŠA in komisije za kakovost. Naloge, ki še niso dokončane, se prenesejo v naslednje samoevalvacijsko obdobje. Ovrednoti se tudi vpliv na kakovost za izvedene ključne izboljšave v preteklem letu in vpeljane dobre prakse. Zanka kakovosti je na tak način zaključena.

Že pri prejšnjem standardu pa je skupina strokovnjakov obravnavala priložnosti za izboljšave samoevalvacijskega poročila v zadnji točki, kjer se podajajo izzivi in priložnosti za izboljšave, ki naj temeljijo na osnovi presoj v predhodnih točkah SEP. Iz samega SEP, pa tudi iz evalvacijske vloge ni razvidno, kdo se odloča o predlaganih ukrepih in o njihovi prioriteti v prvi verziji SEP, ki jo nato obravnava komisija za kakovost, za njo pa senat FA. Skupina strokovnjakov predlaga, da se v načrtovanje ukrepov vključi tako predstavnike notranjih in zunanjih izvajalcev študijskega programa kot tudi predstavnike študentov, in sicer tudi, ko gre za manjše cilje. Kot že opisano pri 1. standardu, pa je v pripravo ukrepov za prenovo študijskega programa (večji cilj) fakulteta vključila vse relevantne deležnike. Iz posredovanega gradiva, ki ga je skupina strokovnjakov prejela med razgovori, pa je razvidno, da fakulteta že razpravlja o predmetniku prenovljenega programa in na predlog, ki so ga podale katedre, so podali pripombe študenti preko študentskega sveta, o vključitvi zunanjih deležnikov v ta del postopka pa skupina strokovnjakov nima informacij.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti: niso bile zaznane

Priložnosti za izboljšanje:

1. V načrtovanje ukrepov naj se vključi tako predstavnike notranjih in zunanjih izvajalcev študijskega programa kot tudi predstavnike študentov, in sicer tudi, ko gre za manjše cilje.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane

SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

Fakulteta je v zadnjih letih izvedla kar nekaj sprememb študijskega programa, ki vodijo k večji povezanosti vsebin programa in s tem k večji učinkovitosti doseganja ciljev študijskega programa: priprava zaključnih razstav vseh seminarjev, delavnic in nekaterih predmetov, reformiranje kateder in s tem boljše sodelovanje med pedagogi, postopno uvajanje učnega povezovanja med posameznimi predmeti in s tem razbremenitev

študentov, vključevanje strokovnjakov iz prakse kot zunanje kritike in mentorje. Te spremembe izboljšujejo program, saj izboljšujejo povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami programa.

Načini podajanja snovi so pri nekaterih predmetih bili usklajeni s sodobnimi načini poučevanja. Povezali so delo pri predmetih Projektiranje v različnih letnikih in tako povezujejo tri generacije študentov. V okviru delavnic in predmeta Projektiranje se fakulteta redno povezuje z domačimi in tujimi univerzami in s sorodnimi študijskimi programi. Navajajo sodelovanja z univerzami v Avstriji, ZDA, Švici, Japonski in Hrvaški. Navedeno sicer ni posodabljanje študijskega programa, izkazuje pa redno skrb za aktualnost vsebin pri predmetih Projektiranje.

S študijskim letom 18/19 so prenovili tudi Študijsko prakso 2, ki se sedaj ne izvaja zgolj v arhitekturnih projektantskih organizacijah, temveč jo lahko študenti opravljajo tudi s sodelovanji na projektih po načelu "načrtuj - zgradi" in v zavodih ter organizacijah za varstvo kulturne dediščine.

Stalno posodabljanje in aktualizacijo znanj zagotavljajo tudi z zaključnim delom, ki predstavlja sintezo študija. Skupina strokovnjakov kot prednost izpostavlja tudi vključevanje arhitektov iz prakse v študijski proces, kar zagotavlja prenos relevantnega znanja, ki temelji na aktualnih izzivih stroke.

Na osnovi izkazanih potreb po diplomantih študijskega programa arhitektura fakulteta postopno zmanjšuje število vpisnih mest na študijski program. S tem želijo doseči tudi, da bi vsak študent imel svoj prostor (svojo mizo) na fakulteti in bi lahko tam ustvarjal. Skupina strokovnjakov fakulteti predlaga, da za odločanje o končnem številu vpisnih mest, ki ga želijo doseči s postopnim zmanjševanjem vpisa, uporabijo tudi bazo podatkov v eVŠ, ki sledi zaposljivosti diplomantov, in iz katere se da razbrati, v kolikšnem času po dokončanju študija se je diplomant zaposlil in na katerem področju.

Na osnovi številnih aktivnosti v preteklih letih fakulteta načrtuje celovito prenavo študijskega programa. V okviru prenavne so že reorganizirali katedre (iz 7 na 5) s ciljem optimizacije horizontalnega in vertikalnega povezovanja vsebin. Na številnih nivojih so že analizirali vsebinske pomanjkljivosti obstoječega programa, analizirali vrzeli in prekrivanja, pripravili parcialne predloge sprememb in nato usklajen predlog sprememb. Samoevalvacijsko poročilo obravnava vlogo arhitekturnega izobraževanja v povezavi z družbo. Razprava o ambicijah prenavne študijskega programa je dobro argumentirana in v skladu z aktualnimi potrebami in izzivi evropskega okvirja. Jasno naslovi cilje in kompetence diplomanta. Med obiskom je dekan izpostavil, da so se pri prenavi osredotočili na omogočanje razvoja svobodnega in samozadostnega razmišljanja in na razvoj tistih spretnosti in sposobnosti, ki jih potrebujejo arhitekti. 10 stebrov prenavne študijskega programa se osredotoča na neformalne oblike študija: komunikacija in sodelovanje z družbo, naslavljanje izzivov družbe, ekskurzije, študij na lokacijah... Več fokusa bo na teoretičnih in zgodovinskih predmetih, odmikajo se od tehnologije, saj je za arhitekto pomembno, da zaznajo pereče družbene izzive. Peti letnik bo v celoti izbiran. Vpeljavo načrtujejo za š.l. 2022/23.

Ker fakulteta načrtuje celovito prenavo, se skupina strokovnjakov v tej evalvaciji ni spuščala v podrobnosti trenutno veljavnih učnih načrtov. Takšna evalvacija je smiselna po pričetku izvajanja prenovljenega študijskega programa. Fakulteti pa predlaga, da pri

prenovi učnih načrtov s ciljem boljše preglednosti in nedvoumnosti pri vseh predmetih eksplicitno zapišejo načine ocenjevanja (ali gre za ustni ali pisni izpit, npr. pri predmetih Arhitektura virtualnega prostora, Interpretacija dediščine), navede pa se naj tudi podrobna razdelitev prispevkov h končni oceni (npr. predmet Digitalne metode in predstavitve). Kjer je možno, naj se vključijo tudi vmesna preverjanja znanja, ki so v aktualnem programu manj pogosta (npr. kolokvij pri predmetu Gradbena fizika). Vsi učni načrti morajo imeti tudi angleški prevod (Gradbena mehanika ga nima). Skupina strokovnjakov pa predlaga tudi posodobitev literature (podrobnosti so podane v točki c) 4. standarda) in referenc nosilcev.

Tekom razgovorov s študenti in akademskim kadrom je skupina strokovnjakov ugotovila, da izvajalci študijskega programa s praktičnimi izkušnjami in raziskovalni projekti pomembno vplivajo na študijski program in ga delajo aktualnega. Tak pristop prinaša v študijski proces aktualne izzive stroke in opozarja na potrebe po novih oblikovalskih orodjih, kar se nato vgrajuje v študijski proces. Na primer, v razgovorih z delodajalci je skupina strokovnjakov izvedela, kako je bilo okrepljeno sodelovanje s konzervatorskim in muzejskim sektorjem, kar je vodilo do vpeljave novih izbirnih predmetov.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

1. Vključevanje arhitektov iz prakse v študijski proces zagotavlja prenos relevantnega znanja, ki temelji na aktualnih izzivih stroke.

Priložnosti za izboljšanje:

1. Za sledenje zaposljivosti diplomantov se lahko uporablja tudi baza podatkov v eVŠ, iz katere se da razbrati, v kolikšnem času po dokončanju študija se je diplomant zaposlil in na katerem področju.
2. Ker fakulteta načrtuje celovito prenovu študijskega programa, se skupina strokovnjakov v tej evalvaciji ni spuščala v podrobnosti trenutno veljavnih učnih načrtov. Fakulteti pa predlaga, da se pri prenovi učnih načrtov s ciljem boljše preglednosti in nedvoumnosti pri vseh predmetih eksplicitno zapišejo način ocenjevanja, navede naj se podrobna razdelitev prispevkov h končni oceni, kjer je možno, naj se vključijo tudi vmesna preverjanja znanja, ki so v aktualnem programu manj pogosta, vsi učni načrti morajo imeti tudi angleški prevod. Skupina strokovnjakov pa predlaga tudi posodobitev literature (podrobnosti so podane v točki c) 4. standarda) in referenc nosilcev.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile zaznane

IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).

- a) **načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri):**
- **različnim skupinam študentov,**
 - **različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje),**
 - **potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:**

Študijski program je zastavljen tako, da vodi do široke in uporabne izobrazbe arhitekta. Težišče organiziranega dela študija je na vajah in drugih oblikah dela (od 70 do 80% vseh kontaktnih ur letno). Od drugega letnika naprej si študenti sami izberejo mentorja pri predmetih Projektiranje in Arhitekturna delavnica. Nosilci teh predmetov so vsi arhitekti, ki izkazujejo tudi ustrezne strokovne reference. Značilnost študija je individualizacija študijskega procesa glede na interes vsakega posameznega študenta. Skupina strokovnjakov ugotavlja, da fakulteta zagotavlja raznolikost načinov in oblik poučevanja, s tem pa krepi tudi veščine analize in sinteze ter samokritične presoje. Veliko predmetov, poleg že navedenih je treba izpostaviti še vsaj Študijsko prakso, je praktično orientiranih. Rezultati se predstavljajo sproti, s čimer študenti razvijajo veščine javnega nastopanja, komuniciranja idej in stališč, hkrati pa tak pristop omogoča tudi sprotno podajanje povratnih informacij. Zaključni rezultati so tudi javno predstavljeni in s tem izpostavljeni javni kritiki. Na tak način je fakulteta v preteklih letih razvila močno kulturo artikulacije idej. Številne naloge potekajo tudi v obliki timskega dela. Od študentov se zahteva, da si znajo sami zastaviti pravo raziskovalno vprašanje, ki jih vodi do projektne rešitve. Fakulteta spodbuja krožno in vzporedno reševanje problemov.

Kot posebno obliko izmenjave znanja in poučevanja fakulteta izpostavlja gostujoča predavanja, s katerimi vzpostavljajo mednarodno platformo na področju arhitekture, urbanizma in oblikovanja.

Študij je organiziran v obliki skupinskega dela v risalnicah, kjer študenti poleg svojih rednih obveznosti pri predmetu Projektiranje opravljajo vse ostale zadolžitve v okviru študija. Z zmanjševanjem števila vpisanih študentov fakulteta stremi k stanju, kjer bo vsak študent ves čas študija imel svojo individualno mizo. Na tak način se spodbuja horizontalno povezovanje znotraj letnika, s povezovanjem problemov pri Projektiranju 3 – 5 pa je fakulteta inovativno povezala tudi študente treh generacij, kar skupina strokovnjakov prepoznava kot odličen primer dobre prakse.

Kot veliko prednost skupina strokovnjakov izpostavlja tudi politiko odprtih vrat, kar pomeni, da fakulteta študentom omogoča delo na fakulteti tudi v večernih urah, med vikendi in ob dela prostih dnevih, kar so študenti izpostavili kot izrazito pozitivno. S takim pristopom bodo na fakulteti nadaljevali tudi po končanju pandemije.

Potrebam različnih študentov se prilagajajo tudi s tutorstvom. Izvajajo uvajalno tutorstvo, tutorstvo za tuje študente in tutorstvo za študente s posebnimi potrebami. Slednji se za svetovalno pomoč lahko obrnejo na s strani FA določeno osebo ali na vodjo referata za študentske zadeve. Študentom s posebnimi potrebami so ob dogovoru z nosilci predmetov omogočene številne prilagoditve, zaprosijo lahko tudi za tutorja – učitelja, ki individualno spremlja njihov študij.

Študenti s posebnimi potrebami so deležni individualne obravnave, do zdravstvenih in drugih specifik študentov fakulteta pristopa celostno. Načini in oblike poučevanja različnim skupinam so opredeljeni v Pravilniku o študentih s posebnim statusom na Univerzi v Ljubljani. Prilagoditve študentom s posebnim statusom denimo omogočajo prilagoditve rokov oddaj in predstavitev nalog, zmanjšanje obvezne prisotnosti, podaljšan čas opravljanja izpita in možnost dodatnega izpitnega roka. Prostori fakultete so dostopni gibalno oviranim zaposlenim in študentom.

Iz razgovora s študenti s posebnimi potrebami je bilo razvidno, da so s študijem in podporo fakultete zadovoljni, med drugim jih je omogočen podaljšan čas pisanja izpita in ustno preverjanje znanja. Študenti so izpostavili, da so sicer deležni prilagoditve študijskega procesa, a šele po individualnem pristopu do nosilca predmeta. Glede na navedbe vodstva fakultete je sicer v računalniškem sistemu razvidno, kdo ima priznan status. Skupina strokovnjakov predlaga, da bi za študente, ki imajo poseben status zaradi zdravstvenih razlogov, sistem izpisal tudi prilagoditve, ki jim pripadajo. Tako bi se ti študenti izognili ponavljajočim in mučnim razlaganjem in utemeljevanjem, zakaj prilagoditve potrebujejo. Eden od študentov je izpostavil, da je bil v času šolanja na daljavo v težkem položaju, saj mu zdravstvene težave ne dovoljujejo obsežnega dela za računalnikom. Pojasnil je, da je študij na daljavo zahteval veliko časovne organizacije, zaradi zdravstvenih težav si je gradivo, naloženo na spletne učilnice, natisnil.

Študenti so med razgovori izrazili veliko zadovoljstvo s študijem. Menijo, da jih fakulteta dobro pripravi na delo in da je priznana v svetu. Študenti se udeležujejo mednarodnih izmenjav. Sodelujoča v razgovoru sta navedla izmenjavo v Nemčiji in Španiji ter izpostavila, da je bilo njuno predhodno pridobljeno znanje na višji stopnji v primerjavi z lokalnimi študenti. Študenti so pojasnili, da ima veliko predavateljev svojo prakso, a da je tudi od študentov samih odvisno, koliko praktičnih izkušenj predavatelji prenesejo na fakulteto. Akademski kader je odprt za pogovor in deljenje izkušenj iz prakse. Iz razgovorov je skupina strokovnjakov razbrala, da se študenti zavedajo, da učitelji niso samo teoretiki in da imajo tudi praktične izkušnje, kar se odraža v pedagoškem procesu.

Fakulteta spodbuja mednarodne izmenjave in prakso v tujini. Približno 60 domačih študentov se letno odloči za mobilnost, približno toliko jih tudi pride na fakulteto iz tujine. Tujim študentom se prilagajajo z izvedbo v angleškem jeziku, z izvajanjem v slovenščini in angleščini, s predavanji v slovenščini in literaturo v angleščini. Iz razgovora s strokovnimi službami skupina strokovnjakov sklepa, da večjih ovir za mednarodno mobilnost študentov ni (z izjemo zdravstvene krize). Študenti menijo, da poznavanje tujega jezika in kulturni šok zanje ne predstavlja težav. V preteklosti so sicer imeli kar nekaj težav s potrjevanjem predmetov, ki jih bodo opravljali na tuji instituciji, a je ta problem odpravljen. Za pregled kompetenc in predmetnika tuje institucije je zadolžen koordinator za izmenjave, v drugem koraku izbor potrdi komisija za študijske zadeve.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da projektno naravnani študij omogoča tudi prilagajanje potrebam visokošolskih učiteljev. Predvsem pri predmetih Projektiranje 1 – 5 in Arhitekturna delavnica 1 – 3 v skladu z učnimi načrti sami izbirajo tematike in fokuse. Tako študijski proces prilagajajo potrebam študentov, hkrati pa tudi aktualnim izzivom stroke, aktivno ga lahko povežejo z znanstvenim in umetniškim področjem, s katerim se ukvarjajo. Prav tako učni načrti omogočajo sprotno aktualizacijo vsebin na predavanjih in vajah.

Skupina strokovnjakov meni, da je velika dodana vrednost evalviranega študijskega programa dobro in pogosto sodelovanje s tujimi in zunanjimi strokovnjaki.

b) število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:

Obvezni predmeti predstavljajo 80,3 % obremenitev (241 ECTS), izbirni predmeti 19,6 % (59 ECTS). Razporeditev števila kontaktnih ur je urejena glede na predvidena predavanja, vaje, seminar in druge oblike študija.

Fakulteta izvaja redni in izredni študij, pri čemer izrednega študija ne izvajajo ločeno. Izredni študenti opravijo enako število kontaktnih ur kot študenti. Vodstvo fakultete je pojasnilo, da je izrednih študentov malo, večinoma gre za študente, ki niso zaključili izobraževanja pred uvedbo bolonjskega sistema.

Iz podanega obrazca za podaljšanje akreditacije zavoda je razvidno, da ostaja število kontaktnih ur med letoma 2016 in 2020 nespremenjeno:

1. letnik: 255 ur predavanj, 345 ur vaj, 150 ur drugih oblik, skupaj 750 kontaktnih ur,
2. letnik: 195 ur predavanj, 405 ur vaj, 210 ur drugih oblik, skupaj 810 kontaktnih ur,
3. letnik: 225 ur predavanj, 375 ur vaj, 180 ur drugih oblik, skupaj 780 kontaktnih ur,
4. letnik: 285 ur predavanj, 315 ur vaj, 150 ur drugih oblik, skupaj 750 kontaktnih ur,
5. letnik: 150 ur predavanj, 135 ur vaj, 465 ur drugih oblik, skupaj 750 kontaktnih ur.

Težišče kontaktnih ur je torej na vajah in drugih oblikah dela (od 65% v 1. letniku do 80% v 5. letniku), kar skupina strokovnjakov ocenjuje kot ustrezno za študij arhitekture. Kot že zapisano v 3. standardu pa fakulteta pripravlja celovito prenovo študijskega programa, na katerega bodo prve študente vpisali predvidoma v letu 2022.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Temeljna literatura predmeta je razvidna v učnih načrtih, pri čemer so določeni nosilci programov ob seznamu literature navedli, da je dostopna v knjižnici. Dodatno študijsko gradivo, navodila in literaturo dodatno nalagajo v spletno učilnico.

Temeljna literatura več predmetov je bila izdana pred več desetletji. Starejšo literaturo in vire navajajo pri predmetih: Analiza sodobne literature (1994, 1999, 2000), Akustika prostora (1988, 1997, 1998), Antropologija arhitekture (1992, 1994, 1997), Arhitekturno oblikovanje 1 (1979, 1987), Asanacije in adaptacije (1947, 1955, 1970), Elementi klasične kompozicije (1941, 1969, 1990), Industrijske stavbe (1984), Konstrukcije 2 (1996, 1997), Multimedijski prostor (1999, 1998, 1997), Oblikovanje zelenih površin (1994, 1985, 1990, 1993), Okoljska psihologija (1997, 1987), Opisna geometrija (1958, 1962, 1994), Oprema

prostora (1944, 1960, 1966, 1968). Med predloženimi načrti izstopa predmet Idiomatika prostora, saj ima navedeno le eno temeljno literaturo - zbrane članke.

Zaradi specifičnosti stroke in majhnosti slovenskega prostora je izbira na videz zastarele literature deloma morda celo upravičena, vseeno pa skupina strokovnjakov predlaga prevetritev literature in posodobitev, kjer je to možno.

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

Fakulteta omogoča vključevanje študentov v strokovno, raziskovalno, umetniško, znanstveno in praktično delo. V letih od 2017 do 2020 so študenti sodelovali pri 11 projektih PKP (Po kreativni poti do znanja) in 4 projektih ŠIPK (Študentski inovativni projekti za družbeno korist). Študentom je omogočeno dodatno izobraževanje z udeležbo na delavnicah, ki jih fakulteta redno izvaja v sodelovanju z lokalno skupnostjo, z državo in gospodarstvom. V ta namen so v letih od 2017 do 2020 sklenili 71 pogodb.

Fakulteta izkazuje dobro in uspešno sodelovanje z domačimi in tujimi univerzami; omenjeno je pogosto sodelovanje s sorodnimi študijskimi programi na univerzah v Zagrebu, Dunaju in Gradcu ter sodelovanje z Univerzo Stanford (ZDA), Univerzo Keio (Japonska) in ZHAW Winterthur (Švica).

Fakulteta skrbi za promocijo umetniške dejavnosti študentov. Letno organizira med 35 in 40 različnih umetniških in strokovnih dogodkov v obliki predstavitve študentih del. Izpostavili so razstave v okviru Mestne občine Ljubljana, v Cankarjevem domu in v Državnem zboru.

Skupina strokovnjakov ocenjuje, da je vsem študentom, ki to želijo, omogočeno sodelovanje v strokovnih, znanstvenih, raziskovalnih oz. umetniških projektih tako na nacionalnem kot mednarodnem nivoju, tovrstno sodelovanje pa je vključeno tudi v nekatere predmete (predvsem Projektiranje in Arhitekturna delavnica).

d) praktično izobraževanje študentov:

Praktično izobraževanje študentov je predvideno v sklopu predmeta Študijska praksa 1 in 2, ki sta obvezna predmeta v 2. oziroma 5. letniku.

V prvem letu praktičnega izobraževanja se študenti seznanijo z gradnjo objektov; z enomesečno prakso na gradbišču, kjer spremljajo gradnjo, kot navajajo, od »gradbene jame do stavbe«. Drugo leto praktičnega izobraževanja je namenjeno vključevanju študentov v prakse različnih področij, ki imajo neposreden vpliv na arhitekturno delovanje. Praksa se lahko opravlja v arhitekturnih projektnih organizacijah, s sodelovanjem pri projektih po načelu »načrtuje – zgradi«, z izobraževanjem v okviru organizacij za varstvo kulturne dediščine ali v sklopu sodelovanja pri projektih na področju raziskave gradbenih materialov in tehnologij.

Predmet Študijska praksa 1 (2. letnik) je ovrednoten s 4 ECTS točkami, v obsegu 120 ur študentskega dela. Dodatne informacije z navedenimi izpitnimi roki, pogoji opravljanja prakse, izjem zaradi zdravstvene krize itd., so študentom na voljo v spletni učilnici. Predmet Študijska praksa 2 se izvaja v 5. letniku izobraževanja in je prav tako ovrednoten

s 4 ECTS točkami. Projektna naloga je prilagojena obliki izvajanja in sposobnostim študenta, ki v okviru praktičnega izobraževanja poveže aplikativni del strokovnih predmetov s konkretno prakso. Pogoj za opravljanje praktičnega izobraževanja je oddano in pozitivno ocenjeno poročilo o opravljeni praksi. Predmet se ovrednoti z »opravil« oziroma »ni opravil«.

Fakulteta zadovoljstvo študentov z izvajanjem študijske prakse preverja z anketnimi vprašalniki. Iz samoevalvacijskega poročila študijskega programa je razvidno, da so študenti zadovoljni s praktičnim izobraževanjem. Obe praksi dosejata visoke ocene. Pridobljene kompetence, mentorji, način in izvajanje ter dolžina prakse dosegajo ocene med 4,3 in 4,5. Študenti so izrazili večjo potrebo po pomoči pri iskanju prakse in izboljšanju ponudbe prakse. Glede na anketo so študenti bolj zadovoljni s pomočjo in dodatnimi informacijami glede opravljanja Študijske prakse 1, kot 2. Nižjo oceno (4,3 in 3,8) dosega dolžina praktičnega izobraževanja. Željo in potrebo po večjem obsegu študijske prakse so izrazili tudi študenti in diplomanti tekom razgovorov s skupino strokovnjakov.

Fakulteta izpostavlja težavo pri organizaciji Študijske prakse 2, saj je register pooblaščenih arhitektov pri Zbornici za arhitekturo in prostor preširok, kar onemogoča usmerjanja študentov k bolj usposobljenim mentorjem za izvajanje prakse. Na predlog skupine strokovnjakov, da bi naredili ožji nabor zunanjih mentorjev glede na ustreznost mentorjevih kompetenc, je bilo pojasnjeno, da bi to lahko vodilo do konflikta interesov.

Fakulteta je formalizirala preverjanje zadovoljstva študentov s praktičnim izobraževanjem, medtem ko spremljanje zadovoljstva mentorjev iz prakse poteka neformalno. Ob prenovi obeh predmetov bodo premislili tudi o bolj sistematičnem preverjanju zadovoljstva vseh udeleženi v praktično usposabljanje. Skupina strokovnjakov meni, da je formalno spremljanje vseh deležnikov v praktičnem usposabljanju potrebno vpeljati.

Skupina strokovnjakov pozdravlja širok nabor potencialnih organizacij in področjih, na katerih lahko študenti opravljajo praktično izobraževanje. Ta študentu omogoča razvoj, pridobivanje novih kompetenc v interesni sferi stroke, prispeva lahko tudi k zaposljivosti.

Zaradi zdravstvene krize in začasnega zaprtja države je fakulteta prilagodila izvajanje praktičnega izobraževanja. Izvedena študijska praksa na gradbišču (2. letnik) v študijskem letu 2019/2020 ni bila pogoj za vpis v višji letnik. Študenti so jo lahko opravili v naslednjem študijskem letu.

Za izvedbo praktičnega usposabljanja je zadolžen nosilec učne enote. Referat za študentske zadeve izda dokument Prijava študenta na praktično usposabljanje, kjer so podatki o študentu in hkrati potrdilo (izjava) podjetja, kjer je študent opravlja prakso, na izjavo se podpiše tudi mentor. Po opravljeni praksi študent ta dokument odda nosilcu predmeta skupaj z dnevnikom prakse. Nosilec predmeta nato odloči, ali je praksa uspešno opravljena. Skupina strokovnjakov ugotavlja, da odhod študenta na prakso ni povezan s podpisom tripartitne pogodbe fakulteta – ponudnik prakse - študent, s katero bi se zagotovile pravice in obveznosti posameznih deležnikov, zato predlaga fakulteti, da zaradi zaščite interesov vseh deležnikov v praktičnem usposabljanju v tem oziru formalizira Študijsko prakso.

Študenti arhitekture so aktivni tudi pri mednarodni mobilnosti. Pogosto v okviru Erasmus mobilnosti izberejo praktično usposabljanje. Ker odhajajo v tujino tudi za več mesecev, se

jim Erasmus praktično usposabljanje prizna kot Študijska praksa 1 in 2. Velik interes študentov za mednarodno mobilnost in opravljanje prakse v tujini skupina strokovnjakov prepoznava kot veliko dodano vrednost h kakovosti izobraževanja.

Tako študenti kot diplomanti so med razgovori izpostavili potrebo po povečanju obsega študijske prakse, zato skupina strokovnjakov fakulteti predlaga, da ob prenovi študijskega program premisli tudi v tej smeri.

e) ustreznost urnikov, števila govorilnih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:

Rezultati anket kažejo, da so študenti z urniki in razporeditvijo delovnih obveznosti zadovoljni. Govorilne ure predavateljev so zapisane na spletni strani fakultete in v spletni učilnici, kjer pedagogi dodatno komunicirajo s študenti in jih obveščajo o tedenskih delovnih obveznostih.

Urniki so zastavljeni tako, da imajo študenti na študijskem programu Arhitektura za delo pri predmetih Projektiranje in Arhitekturna delavnica na voljo vsak torek in petek v obeh semestrih. Na tak način se omogoča vertikalno sodelovanje študentov (sodelovanje študentov iz različnih letnikov). Prav tako pa se v teh dveh dnevih izvajata tudi predmeta Urbanistično projektiranje in Urbanistična delavnica, kar dodatno omogoča še interdisciplinarno povezovanje s študenti na področju urbanizma. Pripravo urnika tako, da se direktno stimulira in omogoča vertikalno ter interdisciplinarno povezovanje in izmenjava idej in mnenj, skupina strokovnjakov prepoznava kot zelo dober primer dobre prakse.

f) ustreznost in usposobljenost kadrov v skladu s 13. členom meril ter zagotavljanje minimalnih raziskovalnih standardov in izpolnjevanje pogojev za mentorstvo za študijske programe tretje stopnje:

Pedagoški delavci evalviranega programa so zaposleni na podlagi pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas (praviloma s polnim delovnim časom). 11 visokošolskih učiteljev in sodelavcev ima sklenjeno še pogodbo o zaposlitvi za dopolnilno delo (raziskovalno delo na projektih). 74% visokošolskih učiteljev, ki so vključeni v izvedbo evalviranega študijskega programa je zaposlenih na FA, preostale fakulteta angažira z drugih članic Univerze v Ljubljani, s čimer zagotavlja interdisciplinarnost in kompleksnost študija. K temu prispeva tudi vključevanje ekspertov iz organizacij izven univerze in iz tujine. Delež na fakulteti zaposlenih visokošolskih sodelavcev, ki sodelujejo pri izvedbi študijskega procesa je 92%, 3 asistenti so iz drugih članic UL. Iz razgovorov z visokošolskimi sodelavci je skupina strokovnjakov izvedela tudi, da fakulteta dopušča tripartitne pogodbe, tako da zaposleni lahko v deležu polne zaposlitve delajo tudi v arhitekturnih birojih. Povezava s prakso je za evalvirani študijski program ključnega pomena, zato skupina strokovnjakov tako možnost ocenjuje kot zelo dobrodošlo.

Zaposleni na fakulteti so habilitirani v tri habilitacijska področja: arhitektura, urbanizem, arhitekturna tehnologija. En zunanji sodelavec je habilitiran za področje arhitektura in oblikovanje in en visokošolski sodelavec za področji konstruiranje in dimenzioniranje ter konstrukcijski sistemi. Sodelujoči v študijskem procesu imajo veljavne habilitacijske nazive, tisti, katerim habilitacije potečejo v letu 2021, pa so v habilitacijskem postopku.

Raziskovalno akademski kader deluje pod okriljem Inštituta za arhitekturo in prostor. Daljnoročno stabilen vir financiranja raziskovalnega oz. umetniškega dela predstavlja programska skupina P5-0068 Trajnostno oblikovanje kvalitetnega bivalnega okolja (1,89 FTE), v katerega je vključenih 11 zaposlenih, na programski skupini pa se usposablja tudi trije mladi raziskovalci. Zaposleni redno pridobivajo projekte ARRS, trenutno je v teku en projekt J5-1798 Sistem integracije podatkov za vrednotenje trajnostne učinkovitost slovenskih sosesk in naselij. Vodja projekta je zaposlena na FA. Iz baze SICRIS je razvidno tudi, da zaposleni sodelujejo v mednarodnih projektih. Leto 2021 je po 10 letih prvo, ko na fakulteti ne teče noben mednarodni raziskovalni projekt.

Skupina strokovnjakov ugotavlja, da so, gledano z vsebinskega stališča, projekti s področij, ki so relevantni za habilitacijska področja zaposlenih in za evalviran študijski program. Na spletni strani ima fakulteta objavljen tudi impresiven izbor priznanj in nagrad, ki so jih prejeli zaposleni pa tudi študenti pod mentorstvom akademskega kadra, kot tudi nabor znanstvenoraziskovalnih člankov od leta 2010 naprej.

Tudi asistenti in mladi raziskovalci, ki se vključujejo v izvedbo študijskega procesa, delujejo raziskovalno oz. umetniško na področju, ki je v veliki meri neposredno vezano na vsebino vaj, ki jih izvajajo.

Reference nosilcev so delno razvidne iz baz SICRIS in COBISS, žal pa aktivnost nosilcev predmetov ni razvidna iz referenc v učnih načrtih, ki jih je prejela skupina strokovnjakov, ker slednje niso posodobljene. Baza SICRIS je za habilitacije s področja umetnosti neuporabna, žal tudi iz baze COBISS pogosto umetniška aktivnost ni razvidna. Skupina strokovnjakov je podrobneje pregledala aktivnost predvsem za akademski kader, ki je izvoljen v naziv z neomejenim trajanjem in ugotavlja, da po bazi SICRIS le trije (prof. Zbašnik Senegačnik, prof. Kilar in prof. Zupančič) izkazujejo znanstveno aktivnost. Skupina strokovnjakov predpostavlja, da so preostali habilitirani po umetniških kriterijih, saj se iz COBISS zazna določena aktivnost, a na tem področju skupina strokovnjakov težje presoja oz. ne more presojati, katere reference so relevantne. Zato skupina strokovnjakov predlaga, da se redno posodablja reference v učnih načrtih predmetov. Poleg tega, da se s tem zainteresirani javnosti predstavi relevantnost in aktualnost nosilcev predmetov, lahko posodabljanje referenc pokaže tudi na morebitno potrebo po ukrepanju.

Fakulteta visokošolske učitelje in sodelavce spodbuja h gostovanjem na tujih inštitucijah. Akademski kader tako bogati domače znanje s tujimi izkušnjami in dviguje kakovost dela na domači fakulteti. Iz razgovorov z akademskim kadrom je skupina strokovnjakov dobila potrditev, da zaposleni možnosti za mobilnost dejansko tudi izkoriščajo, saj so številni navedli večje število mobilnosti, ki so jih opravili v letu pred pandemijo.

Akademski kader se udeležuje tudi pedagoških usposabljanj, največ jih je v preteklem obdobju bilo glede inovativnega učenja in poučevanja v visokem šolstvu v okviru projekta INOVUP, pa tudi s področja kakovosti v visokem šolstvu, uporabe digitalnih tehnologij v poučevanju, tutorstvu idr. Podrobnosti o deležu zaposlenih, ki so se udeležili pedagoških usposabljanj in o tem, kakšne učinke so imela na kakovost pedagoškega dela, ni ne v vlogi za evalvacijo in ne v samoevalvacijskih poročilih. Skupina strokovnjakov fakulteti predlaga, da akademski kader aktivno izobražuje o inovativnih metodah poučevanja in o na študenta osredinjenem poučevanju. Akademski kader naj med seboj tudi deli primere dobrih praks. Kot je zapisano v točki a) tega standarda, akademski kader uporablja veliko modernih pristopov in je smiselno, da jih kot take tudi prepozna in promovira.

Iz razgovora s strokovnimi službami skupina strokovnjakov ugotavlja, da ima fakulteta zelo kompetenten in strokovno ustrezno usposobljen strokovni kader, ki je preteklih letih vpeljal številne izboljšave pri delu strokovnih služb. Zdravstvena kriza je na področju delovanja strokovnih služb prinesla tudi številne pozitivne učinke, kot so velik napredek pri digitalizaciji, nova spletna stran, digitalizirane razstave, spletne predstavitve in razstave. Vse bodo zadržali tudi v obdobju po pandemiji. Zmanjšal se je obseg papirnatih dokumentov, organizirali so digitalno knjižnico, za katero menijo, da res predstavlja velik korak naprej, študentom so omogočili tudi oddaljen dostop do revij. Nepedagoški delavci se na letni ravni redno izobražujejo na strokovnem področju dela, ki ga opravljajo, udeležujejo pa se tudi tečajev za uporabo informacijske tehnologije (uporaba programske opreme). Večinoma se udeležujejo usposabljanj, ki so organizirana na univerzitetni ravni. Strokovni kader se preko gostovanj Erasmus+ strokovno usposablja tudi na tujih izobraževalnih institucijah.

g) materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:

Skupina strokovnjakov je evalvacijski obisk v sklopu podaljšanja akreditacije visokošolskega zavoda opravila na daljavo; s prostori in opremo se je seznanila na osnovi predloženih fotografij, ki jih je prejela kot odziv na prošnjo za video gradivo oz. virtualni sprehod po fakulteti na dan obiska.

Fakulteta zagotavlja primerne prostore in opremo za izvajanje pedagoških, znanstveno, strokovno in raziskovalno oziroma umetniško dejavnost. Študijski proces je organiziran v risalnicah, ki jih uporabljajo študenti več letnikov in tudi študenti urbanizma, kar prispeva k horizontalnemu, vertikalnemu in interdisciplinarnemu povezovanju študentov. Predavanja so organizirana v ustrezno opremljenih predavalnicah. Fakulteta za izvajanje športnih dejavnosti in obštudijskih dejavnosti najema telovadnico Gimnazije Moste in športne dvorane Rožna dolina. Občasno najema galerijski prostor Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Za omenjene prostore sklene najemno pogodbo. Med razgovori z akademskim osebjem in študentom je bilo razvidno, da so z materialnimi pogoji zadovoljni. V letu 2021 so pričeli tudi z razširitvijo obstoječe mizarske delavnice. Trenutno pripravljajo prostore in izvajajo nakup nove, tehnološko naprednejše opreme (laserski rezalnik, 3D printerji ...). Jeseni 2021 načrtujejo zaposlitev sodelavca, ki bo prevzel vodenje delavnice. Proces preurejanja bo predvidoma zaključen v letu 2022.

Za investicije skrbi Komisija za investicijsko vzdrževanje UL FA. V letu 2017 in 2018 so izvedli prenovo brezžičnega omrežja, v letu 2019 so obnovili električne instalacije v stari stavbi. Leta 2020 so začeli so z obnovo strojnih inštalacij in z vzpostavljanjem obokanega hodnika v pritličju stavbe. Fakulteta je bila uspešna na razpisu za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme pri ARRS, s pomočjo sponzorskih sredstev so kupili ekran za pregledovanje digitalnega arhiva študijskih izdelkov.

Fakulteta opozarja na sistemsko pomankanje sredstev za investicije in podfinanciranost visokega šolstva. Težave rešujejo inovativno, z lastnimi sredstvi in sredstvi, ki jih zaslužijo na trgu oziroma pridobijo z donacijami. Fakulteta sicer izkazuje stabilno finančno poslovanje. V strukturi vseh prejetih sredstev, predstavljajo sredstva MIZŠ 4,190.672 €, sledijo sredstva ARRS 200.296 €, sredstva pridobljena po ceniku storitev UL 147.337 €, ostala sredstva iz proračuna EU predstavljajo 331.320 €, 85.342 € so sredstva iz državnega

proračuna iz sredstev proračuna EU, drugi viri 8.477 € ter sredstva ustvarjena na trgu 115.946 €. Celotni prihodki doseženi v letu 2019 so bili za 4 odstotke višji, kar je posledica višjih prihodkov iz proračuna za študijsko dejavnost.

Fakulteta ima urejeno brezžično omrežje Eudoram. Gradiva za študij, digitalna knjižnica sta dostopni na spletni učilnici. Fakulteta je med zdravstveno krizo študentom zagotovila licence za najpogosteje uporabljeno programsko opremo. Zaradi omejitev in zaprtja prostorov so pripravili novo spletno platformo za razstavljanje študijskih nalog. Platforma je v študijskem letu 2020/2021 tudi znižala dodatne stroške študija študentov.

Zdravstvena kriza je pospešila digitalizacijo in modernizacijo knjižnice. V času zaprtja države so na spletnem mestu vzpostavili digitalno knjižnico, preko katere študenti dostopajo do elektronskih delov obveznega študijskega gradiva. Zaposleni v knjižnici menijo, da gre za zelo dobro pridobitev. Poleg tega so uredili tudi oddaljen dostop do elektronskih revij na področju arhitekture. Študente digitalno opismenjujejo, učijo jih uporabe in iskanja elektronskih virov preko omrežja in preko konzorcijih revij ter knjig. Po navedbah knjižničarke so prejšnje leto kupili 350 naslovov gradiva (en je v več izvodih), sicer pa kupijo med 350 in 450 knjig letno.

Na osnovi dobljenega gradiva in razgovorov skupina strokovnjakov ocenjuje, da fakulteta razpolaga z ustreznimi materialnimi razmerami za izvedbo študijskega procesa, v danih razmerah. Sistemska podfinanciranost visokega šolstva in pomanjkanje sredstev za investicije pa sta že dalj časa trajajoč problem, ki se ga univerze trudijo rešiti z MIZŠ, žal ne preveč uspešno. Skupina strokovnjakov v tej smeri ne more podati relevantnega predloga.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

1. Študij je organiziran v obliki skupinskega dela v risalnicah, kjer študenti poleg svojih rednih obveznosti pri predmetu Projektiranje opravljajo vse ostale zadolžitve v okviru študija. Na tak način se spodbuja horizontalno povezovanje znotraj letnika, s povezovanjem problemov pri Projektiranju 3 – 5 pa je fakulteta inovativno povezala tudi študente treh generacij, z uporabo istega risalnice in uskladičijo urnikov pa omogoča tudi interdisciplinarno povezavo s študenti na področju urbanizma.
2. Fakulteta izvaja politiko odprtih vrat, kar pomeni, da študentom omogoča delo na fakulteti tudi v večernih urah, med vikendi in ob dela prostih dnevih.
3. Študenti so zelo zadovoljni s študijem. Menijo, da jih fakulteta dobro pripravi na delo in da je priznana v svetu. Študenti, ki so se udeležili mednarodnih izmenjav (Nemčija, Španija), menijo, da je bilo njihovo znanje na višji stopnji od znanja lokalnih študentov.
4. Velik interes študentov za izvedbo praktičnega usposabljanja v tujini.
5. Projektno naravnani študij omogoča prilagajanje potrebam tako študentov kot visokošolskih učiteljev in hkrati omogoča vključevanje aktualnih izzivov stroke ter aktivno povezovanje z znanstvenim in umetniškim področjem, s katerim se ukvarjajo.
6. Študijski proces je zastavljen tako, da intenzivno stimulira vključevanje študentov v strokovno, raziskovalno, umetniško, znanstveno in praktično delo.

7. Fakulteta izkazuje dobro in uspešno sodelovanje z domačimi in tujimi univerzami, kot tudi pogosto sodelovanje s sorodnimi študijskimi programi. Velika dodana vrednost evalviranega študijskega programa je tudi dobro in pogosto sodelovanje z zunanjimi in tujimi strokovnjaki, kar vzpodbuja medsebojno kritično razpravo o stroki in hkrati podpira razvoj človeških virov.
8. Fakulteta skrbi za promocijo umetniške dejavnosti študentov.
9. Fakulteta dopušča tripartitne pogodbe, tako da zaposleni lahko v deležu polne zaposlitve delajo tudi v arhitekturnih birojih, kar nedvomno prispeva k aktualizaciji in relevantnosti predavanj in vaj.
10. Strokoven in kompetenten nepedagoški kader je v preteklih letih na področju dela, ki ga opravlja, vpeljal številne posodobitve.

Priložnosti za izboljšanje:

1. Skupina strokovnjakov predlaga, da bi za študente, ki imajo poseben status zaradi zdravstvenih razlogov, sistem izpisal tudi prilagoditve, ki jim pripadajo. Tako bi se ti študenti izognili ponavljajočim in mučnim razlaganjem in utemeljevanjem, zakaj prilagoditve potrebujejo.
2. Zaradi specifičnosti stroke in majhnosti slovenskega prostora je izbira na videz zastarele literature deloma morda celo upravičena, vseeno pa skupina strokovnjakov predlaga prevetritev literature, kjer je to možno.
3. Zaradi določitev obveznosti in zaščite pravic vse deležnikov, ki so vključeni v študijsko prakso naj se vpelje tripartitna pogodba na relaciji fakulteta – ponudnik prakse - študent, ki določa pravice in obveznosti posameznih deležnikov.
4. Fakulteta naj razširi krog vključenih v analizo praktičnega izobraževanja. Neformalno preverjanje zadovoljstva mentorjev iz prakse naj se formalizira npr. z anketnimi vprašalniki, sestanki oziroma na način, ki bo ustrezal vsem deležnikom.
5. Ob prenovi študijskega programa naj se premisli tudi o povečanju obsega študijske prakse, saj so potrebo po povečanju med razgovori izpostavili tako študenti kot diplomanti.
6. Reference v učnih načrtih predmetov naj se redno posodablja. Poleg tega, da se s tem zainteresirani javnosti predstavi relevantnost in aktualnost nosilcev predmetov, lahko posodabljanje referenc pokaže tudi na morebitno potrebo po ukrepanju, v kolikor je znano zmanjšanje znanstvene ali umetniške aktivnosti pri posameznem nosilcu.
7. Akademski kader uporablja veliko modernih pristopov k poučevanju, a jih tako sami kot študenti kot take ne prepoznajo. Skupina strokovnjakov zato fakulteti predlaga, da akademski kader aktivno izobražuje o inovativnih metodah poučevanja in o na študenta osredinjenem poučevanju. Akademski kader naj med seboj tudi deli primere dobrih praks.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile ugotovljene

5. standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Študentom je ob rednem izpolnjevanju obveznostih omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija, pri čemer veljajo posebni pogoji.

Pogoj za prehod iz prvega v drug letnik so opravljeni predmeti: Projektiranje 1, Arhitekturno oblikovanje 1 in Materiali in oblike. Študent mora za napredovanje zbrati najmanj 48 kreditnih točk iz prvega letnika. Za vpis v tretji letnik mora imeti opravljene vse obveznosti prvega letnika, zbrati 48 kreditnih točk iz drugega letnika in uspešno opraviti predmeta Projektiranje 2 in Arhitekturno oblikovanje 2. Pogoj za napredovanje v 4. letnik študija so opravljene obveznosti prvega in drugega letnika, 48 kreditnih točk aktualnega letnika in opravljena predmeta Projektiranje 3 in Arhitekturno oblikovanje 3. Za prehod iz četrtega v peti letnik mora imeti opravljene vse obveznosti prvih treh letnikov, predmet Projektiranje 4 in zbrati vsaj 48 kreditnih točk tekočega letnika.

Iz razgovorov s študenti skupina strokovnjakov sklepa, da je ocenjevanje predmetov objektivno. Tudi preoblikovanje pisnih izpitov v ustne so sogovorniki pozdravili. Na vprašanje skupne strokovnjakov, kako se pri ustnih izpitih zagotavlja objektivnost ocenjevanja, so študenti izpostavili, da je seveda to težje, ampak po lastnih izkušnjah in po izkušnjah, kjer jih je v skupini na ustnem izpitu bilo več, ocenjujejo, da so prejeli ustrezne ocene. Predmeti, ki so tehnične narave, se ocenjujejo s pisnimi izpiti, ki so po mnenju študentov prav tako objektivno ocenjeni. Predmeti, ki temeljijo na umetniškem ustvarjanju, zahtevajo tedenske oddaje in sprotno delo. Pedagoško osebje je dostopno in pripravljeno podajati dodatne razlage v primeru nejasnosti med študijskim procesom.

Študenti so z razporeditvijo obveznosti, urniki in razporeditvijo izpitnih rokov zadovoljni, a so izpostavili, da so v primeru, če želijo vse opraviti z odliko, del obveznosti primorani opravljati v poletnih mesecih. Predavatelji jih o sistemu ocenjevanja in kriterijih seznanijo na začetku študijskega leta. Intervjuvani študenti se v času študija sicer niso pritožili na oceno, so pa s postopkom pritožbe seznanjeni.

Študenti si želijo novo lesarsko delavnico, laserski rezalnik in 3D tiskalnik, so pa izpostavili, da delavnico z laserskim rezalnikom in 3D tiskalnikom fakulteta že pripravlja, zato upajo, da bodo do nje kmalu imeli omogočen dostop. Med razgovori so potrdili, da je študij arhitekture drag (materiali), so pa profesorji prilagodljivi. Dekan je pojasnil, da so se dodatni stroški študija v času oddaljenega šolanja zmanjšali, tudi sicer so na fakulteti prilagodljivi; če zaznajo finančno stisko študenta, lahko ta opravi vaje z drugimi (cenejšimi) materiali, ali že obstoječe reciklira. Študenti so omenili, da stroški znašajo okoli 100 € na leto, kar se jim ne zdi pretirano. Vodstvo fakultete je dodatno pojasnilo, da za namene znižanja dejanskih stroškov študija uvaja spremembe tako na strukturnem kot gmotnem področju. Strukturno si prizadevajo uvajati poseben odnos do ponovne uporabe in varovanja virov, k čemur nagovarjajo tako pedagoge kot študente. Pred pandemijo je fakulteta študentom tudi namenila subvencije za izdelavo zaključnega plakata za letno razstavo (v š.l. 17/18 in 18/19 skupaj okoli 13.000 €). Skupina strokovnjakov meni, da je

trud fakultete vreden pohvale, fakulteti pa predlaga, da preuči še možnost, da obvezni predmeti študentom ne bi povzročali nobenih dodatnih finančnih stroškov. Morda se lahko razmisli o tem, da bi cenovno najbolj ugoden material, ki je potreben za izdelavo projektov, bil na razpolago študentom brezplačno, študenti, ki to finančno zmorejo, pa si lahko sami nabavijo tudi dražje materiale, pri čemer ocena izdelka ne bi smela temeljiti na ceni uporabljenih materialov. V kolikor predlog ni izvedljiv, pa v izogib nepotrebne finančnemu stresu študentov in hkratne možnosti njihovega finančnega načrtovanja skupina strokovnjakov predlaga pripravo informativnega pregleda stroškov po letnikih, ki je dostopen ob objavi razpisa za vpis.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti:

Na ravni FA UL so v letu 2020 izenačili pogoje za izvolitev po umetniški in znanstveni ali po kombinirani poti. Na fakulteti je zaposlenih 18 visokošolskih učiteljev, ki imajo habilitacijske nazive pridobljene po umetniški poti. Z uskladitvijo pogojev za izvolitev po dveh poteh ali po kombinirani poti fakulteta omogoča razvijanje karijerne poti vsem pedagoških sodelavcem.

V preteklih letih je bilo razmerje med visokošolskimi učitelji in sodelavci v prid visokošolskim učiteljem, kar je pomenilo, da je izvedba kar nekaj predmetov temeljila samo na eni osebi, kar je oteževalo tudi mednarodno mobilnost zaposlenih. V letu 2020 so zaposlili tri nove asistente in s tem tri visokošolske učitelje bistveno razbremenili. Kot je med razgovori povedala ena od visokošolskih učiteljic, kateri je bilo omogočeno pridobiti asistentko, je sprememba izjemno pozitivna. Sedaj ima profesionalno pomoč, z asistentko se dopolnjujeta. Ker sta dve, se lahko bolje posvetita študentom, sodelovanje pa je, seveda, ključno tudi na raziskovalnem področju. Dolgoročni cilj fakultete je, da pri vseh rednih predmetih študijskega programa sodeluje vsaj en asistent.

Skupina strokovnjakov iz podatkov, ki jih je glede koriščenja sobotnega leta posredovala UL, ugotavlja, da nihče od zaposlenih na FA v letih 2017, 2018 in 2019 ni izkoristil sobotnega leta. Fakulteti zato predlaga, da premisli o potrebnih ukrepih (zaposlovanje asistentov je zagotovo eden od možnih), da bo aktivno stimulirala daljše raziskovalne oz. umetniške odsotnosti zaposlenih, če niso možne celoletne, pa vsaj semestralne. Kaj so primerni ukrepi, skupina strokovnjakov ne more konkretno predlagati, predlaga pa, da se fakulteta zgleduje po sorodnih fakultetah v tujini (s številnimi namreč sodeluje) in analizira, kako tam stimulirajo izrabo sobotnega leta.

Asistenti in mladi raziskovalci menijo, da fakulteta omogoča njihov karierni in osebnostni razvoj. Imajo možnosti udeležbe na konferencah, obiskih v tujini, fakulteta podpira in sofinancira take aktivnosti. Sogovornica je izpostavila, da je preteklih letih bila na raziskovalnem delu v Rimu, Firencah, Benetkah in New Yorku. Na razpolago imajo tudi finančna sredstva za nakup knjig in materiala, ki ga potrebujejo za raziskave. Dela je veliko, ampak so asistenti izpostavili, da v primeru, ko imaš rad svoje delo, nisi nikoli preobremenjen. Povezava s prakso je zanje izjemno pomembna in jim je omogočena, tudi tako, da imajo podpisane tripartitne pogodbe o zaposlitvi med UL, FA in lastnim arhitekturnim birojem.

Asistenti so tudi izpostavili, da niso obremenjeni z administrativnim delom, za kar so fakulteti zelo hvaležni. Njihovo sodelovanje je izključno strokovne narave, kar je pomembno tudi zato, ker so arhitekti iz prakse.

Izpostavili so tudi, da so med pandemijo imeli na razpolago psihološko pomoč, saj so se soočili z izjemnim povečanje delovnih obveznosti, nekateri so poročali o približno 30% povečanju časa potrebnega za pripravo na vaje.

Pri delu imajo delno avtonomijo. Večinoma sodelujejo z nosilci predmetov in se skupaj z njimi odločajo za izbor in razvoj nalog, ki so vsako leto drugačne, določene vaje pa izberejo tudi sami. Menijo, da gre za vzajemni proces med asistentom in profesorjem. Praviloma študentovo oceno asistent in nosilec predebatirata skupaj. Mnenje asistentov je upoštevano, saj imajo na vajah in seminarjih največ stika s študenti.

Asistenti, ki so habilitirani v naziv visokošolskega učitelja, lahko izvajajo tudi izbirni predmet (npr. 15 ur predavanj in 15 u vaj). Vodstvo je pojasnilo, da se jim izvedena ura predavanj obračuna z višjim faktorjem kot izvedena ura vaj. Na delovnem mestu visokošolskega sodelavca je 9 zaposlenih, ki že ima naziv docent in en, ki je v nazivu izrednega profesorja. Vodstvo fakultete je pojasnilo, da deljenih zaposlitev (del polne zaposlitve na delovnem mestu visokošolskega učitelja in del na delovnem mestu visokošolskega sodelavca) nimajo. V kolikor zaposleni v nazivu visokošolskega učitelja a na delovnem mestu visokošolskega sodelavca dejansko samostojno izvajajo zgolj izbirne predmete in zgolj v obsegu okoli 15 ur predavanj, za deljeno zaposlitev verjetno res ni potrebe. Skupina strokovnjakov pa meni, da bi fakulteta morala vpeljati tudi deljene zaposlitve, v primeru, ko obremenitev s predavanji preseže nek prag, npr 30% polne obremenitve zaposlenega.

Tako akademski kot strokovni kader ima na razpolago številne možnosti za nadgradnjo pedagoških in strokovnih znanj, kot je že podrobneje obravnavano v točki f) 4. standarda.

Čeprav akademski kader, prisoten na razgovorih ni poročal o preobremenjenosti z dodatnimi administrativnimi nalogami, pa je skupina strokovnjakov iz samoevalvacijskega poročila razbrala, da je obremenitev dela akademskega kadra z dodatnimi administrativnimi nalogami razmeroma velika, kar včasih otežuje pedagoško in raziskovalno delo. Zato fakulteti predlaga, da identificira te primere, ugotovi konkretno za kolikšen obseg dela gre in premisli o možnih ukrepih.

Na osnovi zapisanega in slišane skupina strokovnjakov ugotavlja, da je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti, prav tako imajo nepedagoški delavci številne možnosti za strokovno izpopolnjevanje, ki jih tudi izkoriščajo.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Poslovno poročilo s poročilom o kakovosti in Samoevalvacijsko poročilo študijskega programa sta dostopna na spletnem mestu fakultete.

Vstopni preizkus kandidatov vodi komisija za preizkus sposobnosti. Kandidate ocenjujejo v skladu s pravilnikom. Referat posreduje seznam kandidatov, ki je anonimen (šifriran).

Ko je postopek ocenjevanja zaključen, dobijo ocene, ki jih posredujejo na visokošolsko prijavno službo, ki nato izvrši končni postopek in kandidate obvesti o doseženem rezultatu.

Za obveščanje študentov v zvezi s študijskim procesom so odgovorni pedagogi in referat. Študenti so o morebitnih spremembah urnika in novostih obveščeni na predavanjih oziroma preko spletne učilnice. Študenti menijo, da so o dogajanju na fakulteti in študijskem programu dobro obveščeni. Informacije na spletni strani so ažurne, posodobljene in vsebujejo številne podatke za zainteresirano javnost, dijake, ki razmišljajo o vpisu na FA, aktualne študente in potencialne delodajalce, ki lahko iz predmetnika in predvidenih kompetenc sklepajo, kako izdelan kader lahko pričakujejo v delovnem procesu. Skupina strokovnjakov pa ugotavlja, da učni načrti predmetov niso javno objavljeni, zgolj kratki povzetki vsebin v predstavitvenem zborniku študijskega programa. Skupina strokovnjakov predlaga, da so na spletu javno objavljene vse komponente učnega načrta. Ob rednem posodabljanju učnih načrtov na tak način fakulteta zainteresirani javnosti sporoča ne samo o aktualnosti vsebin posameznega predmeta temveč npr. tudi o nivoju učnih izidov (zgolj poznavanje in razumevanje, ali tudi uporaba, analiza vrednotenja, ustvarjanje..), o aktualnosti uporabljenih učnih metod, z navedenimi referencami nosilcev pa izpostavi njihovo znanstveno ali umetniško aktivnost, prepoznavnost v svetu ipd.

Fakulteta skrbi tudi za promocijo študijskega programa in obveščanje mlajše populacije, kjer dajejo večji poudarek dijakom oziroma maturantom. Vsako leto pripravijo za zainteresirano javnost predstavitveno knjižico programa in zbornik študijskih izdelkov Intro. Za izdajo publikacij skrbi Svet za založništvo, skupaj z uredniškimi odbori znanstvenih revij Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani, ki v okviru založbe FAZA izdaja strokovno literaturo. V okviru praznovanja 100-letnice fakultete so vzpostavili digitalni arhiv najboljših študentskih izdelkov iz stoletne zgodovine fakultete. Arhiv se bo redno dopolnjeval in bo javno dostopen v Raziskovalni sobi na FA. Skupina strokovnjakov meni, da tako z zbornikom študijskih izdelkov kot z digitalnim arhivom najboljših študentskih del zainteresirana javnost dobiva dober vpogled v delo študentov evalviranega študijskega programa, vodstvu programa in pedagoškemu osebju pa predstavlja zrcalo in razvoj njihovega dela.

Izpolnjuje standarde kakovosti

Prednosti:

1. Zbornik študijskih izdelkov Intro in digitalni arhiv najboljših študentskih del zainteresirani javnosti nudi dober vpogled v delo študentov evalviranega študijskega programa, vodstvu programa in pedagoškemu osebju pa predstavlja zrcalo in razvoj njihovega dela.

Priložnosti za izboljšanje:

1. Fakulteta za namene znižanja dejanskih stroškov študija uvaja spremembe tako na strukturnem kot gmotnem področju. Pred pandemijo je fakulteta študentom tudi namenila subvencije za izdelavo zaključnega plakata za letno razstavo (v š.l. 17/18 in 18/19 skupaj okoli 13.000 €). Skupina strokovnjakov meni, da je trud fakultete vreden pohvale, predlaga pa, da fakulteta preuči tudi možnost, da obvezni predmeti študentom ne bi povzročali nobenih dodatnih finančnih stroškov. Razmisli se lahko o tem, da bi cenovno najbolj ugoden material, ki je potreben za izdelavo projektov, bil na razpolago študentom brezplačno, študenti, ki to finančno zmorejo, pa si lahko

sami nabavijo tudi dražje materiale, pri čemer ocena izdelka ne bi smela temeljiti na ceni uporabljenih materialov. V kolikor predlog ni izvedljiv, pa v izogib nepotrebnemu finančnemu stresu študentov in hkratne možnosti njihovega finančnega načrtovanja skupina strokovnjakov predlaga pripravo informativnega pregleda stroškov po letnikih, ki je dostopen ob objavi razpisa za vpis.

2. Fakulteta naj premisli o potrebnih ukrepih (zaposlovanje asistentov je zagotovo eden od možnih), da bo aktivno stimulirala daljše raziskovalne oz. umetniške odsotnosti zaposlenih, če niso možne celoletne, pa vsaj semestralne.
3. Skoraj tretjina zaposlenih na delovnem mestu visokošolskega sodelavca je že habilitirana v nazive visokošolskih učiteljev in v manjšem obsegu (okoli 15 ur) izvaja tudi predavanja. Čeprav za tak obseg predavanj fakulteta ne vpeljuje kombiniranih zaposlitev, pa skupina strokovnjakov meni, da je o tem treba premisliti, če obremenitev s predavanji preseže nek prag, npr 30% polne obremenitve zaposlenega.
4. Fakulteta naj identificira akademski kader, ki je prekomerno obremenjen z administrativnim delom, ugotovi konkretno, za kolikšen obseg administrativnega dela gre in vpelje ustrezne ukrepe za zmanjšanje obremenitev.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti: /

Ne izpolnjuje standardov kakovosti: /

Večje pomanjkljivosti oz. neskladnosti: niso bile ugotovljene

POVZETEK

Na podlagi pisne dokumentacije in ustnih razgovorov skupina strokovnjakov ugotavlja, da ima Fakulteta za arhitekturo dobro delujočo kulturo kakovosti, ki temelji na projektnem delu. Delo v delavnicah (studio) ponuja učno okolje, kjer akademski kader in študenti čutijo bližino in z lahkoto vzpostavijo dialog ter tako sproti vplivajo na metode dela, še posebej pri predmetih Projektiranje in Arhitekturna delavnica. Skupno mnenje študentov, učiteljev in vodstva je, da je preprosto razvijati in spreminjati pogoje študija na boljše skozi sprotno evalvacijo študentskih del in s podajanjem direktne ustne povratne informacije.

V zadnjem letu se je vsebina samoevalvacijskega poročila izboljšala, tako da samoevalvacijsko poročilo postaja uporaben dokument, ki omogoča sledljivost odzivov na evalvacijo, potrebe, izboljšave in ukrepe. Zadnji del samoevalvacijskega poročila služi kot akcijski načrt. Kljub vsemu je pri samoevalvaciji še veliko možnosti za izboljšanje in skupina strokovnjakov upa, da bodo predlogi, podani v poročilu, v pomoč. Skupina strokovnjakov meni tudi, da bi morali biti študenti bolj vpeti v proces priprave ocene stanja in ukrepov, ki se vključijo v samoevalvacijskega poročila, prav tako meni, da je treba o akcijskem načrtu bolj obveščati tako zaposlene kot študente.

Fakulteta je izvedla temeljit proces presoje, da bi uvedla velike spremembe študijskega programa. Skupina strokovnjakov je ugotovila, da prenova programa, ki teži k večji relevantnosti programa, temelji na dobro zastavljenih izhodiščih in sodelovanjem ter strinjanjem vseh relevantnih deležnikov.

Fakulteta za arhitekturo ima možnost vključevanja učiteljev, ki delujejo v praksi, na njih se zanašajo pri študijskem delu. Študenti imajo dve obvezni študijski praksi, s katerima

pridobijo dragocene povezave z delovnim okoljem, ki jih nato tudi s pridom izkoristijo, ko po diplomiranju iščejo zaposlitev. Skupina strokovnjakov ceni aktiven dialog med vodstvom, učitelji, študenti, diplomanti in delodajalci in njihovo skupno zavedanje glede ključnih kompetenc in prepoznavanje izzivov v poučevanju.

Fakulteta se odziva na pobude iz okolja. Tako je v preteklih letih ojačala sodelovanje s konzervatorskim in muzejskim sektorjem, kar je vodilo tudi do sprememb študijskega programa. Vpeljali so nove učne enote s področja zgodovine arhitekture in konzervatorstva. Tudi s tem primerom fakulteta kaže odnos do posodabljanja programa in sposobnost, da ga ohranja sodobnega in relevantnega.

SUMMARY

Based on the written documentation and the informed interviews the group of experts finds that the Faculty of Architecture has a well-functioning quality culture grounded in their studio teaching. The faculty provides a study environment where teachers and students feel that they are close and can easily get into a dialogue with each other to influence the mode of teaching along the way, especially within the studio courses. It is a joint impression by both students, teachers and management that it is easy to develop/change the study conditions for the better through student evaluations and direct oral feedback.

The group of experts finds the last years improved self-evaluation report to be a useful document to keep track of the evaluation feedback, needs, improvements and actions. We trust the latter part to function as an action plan. However, there is still a lot of space for improvement and the group of experts hopes, that the suggestions given might be of some help. Also, the group of experts considers that students should be more involved both in the assessment and decision process in the work with the self-evaluation report and thinks that the implications and action plans should be better communicated back to both students and teachers.

The faculty is about to introduce major revisions in the study plan after a thorough process. The group of experts saw a strong ambition with well-placed initiatives and shared understanding for the study program to be updated and relevant. The faculty has the opportunity to engage teachers that are active in praxis and relay on this in their studio education. Students have two compulsory praxis periods during their study that provide the students valuable networks within practice that they express to use actively to find work opportunities after graduation. We appreciate the active dialogue between the management, education, graduates and employers and their shared awareness on the core competencies and bringing forth urgencies in education.

There have been initiatives to strengthen collaboration with various fields of the profession for instance with the preservation, conservation and museum sector. In a dialogue with such stakeholders the study program was changed and new modules in architectural history and conservation were introduced. This exemplifies the attitude and ability to develop the study program to keep it updated and relevant.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Izpolnjevanje standardov kakovosti

Izpolnjuje standarde kakovosti

1. Fakulteta za arhitekturo redno evalvira presojeni študijski program in se odziva na pobude deležnikov. Študijski program je redno posodabljala, nato pa se je odločila za celovito prenovu študija. Široka in večletna razprava o prenovi študija je vodila do desetih stebrov kakovosti in do dveh strateških dokumentov, na osnovi katerih fakulteta načrtuje celovito prenovu študijskega programa. Samoevalvacijsko poročilo študijskega programa se je v preteklem letu bistveno izboljšalo, vendar so tu odprte še številne možnosti za izboljšanje. Skupina strokovnjakov posebej izpostavlja potrebo po formalnem sledenju obremenitev študentov po učnih enotah.
2. Razstava zaključnih del ob koncu študijskega leta je pomembno orodje za razpravo in primerjavo kakovosti študentskih del iz leta v leto. Na tak način in tudi z drugimi aktivnosti pa fakulteta skrbi tudi za promocijo umetniške dejavnosti študentov.
3. Študij je organiziran v obliki skupinskega dela v risalnicah, kjer študenti poleg svojih rednih obveznosti pri predmetu Projektiranje opravljajo vse ostale zadolžitve v okviru študija. Tako fakulteta spodbuja horizontalno povezovanje znotraj letnika, s povezovanjem problemov pri Projektiranju 3 – 5 pa je fakulteta inovativno povezala tudi študente treh generacij, z uporabo istega risalnice in uskladitvijo urnikov pa omogoča tudi interdisciplinarno povezavo s študenti na področju urbanizma. Fakulteta izvaja politiko odprtih vrat, kar pomeni, da študentom omogoča delo na fakulteti tudi v večernih urah, med vikendi in ob dela prostih dnevih.
4. Študenti so zelo zadovoljni s študijem. Menijo, da jih fakulteta dobro pripravi na delo in da je priznana v svetu. Študenti, ki so se udeležili mednarodnih izmenjav (Nemčija, Španija), menijo, da je bilo njihovo znanje na višji stopnji od znanja lokalnih študentov. Med študenti je velik interes za izvedbo praktičnega usposabljanja v tujini. S praktičnim usposabljanjem v okviru študijskega programa so zadovoljni, a predlagajo, da se obseg praktičnega usposabljanja poveča.
5. Projektno naravnani študij omogoča prilagajanje potrebam tako študentov kot visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter hkrati omogoča vključevanje aktualnih izzivov stroke ter aktivno povezovanje z znanstvenim in umetniškim področjem, s katerim se ukvarjajo. Študijski proces je zastavljen tako, da intenzivno stimulira vključevanje študentov v strokovno, raziskovalno, umetniško, znanstveno in praktično delo.
6. Fakulteta izkazuje dobro in uspešno sodelovanje z domačimi in tujimi univerzami, kot tudi pogosto sodelovanje s sorodnimi študijskimi programi. Velika dodana vrednost evalviranega študijskega programa je tudi dobro in pogosto sodelovanje z zunanjimi in tujimi strokovnjaki, kar vzpodbuja medsebojno kritično razpravo o stroki in hkrati podpira razvoj človeških virov.
7. Zbornik študijskih izdelkov Intro in digitalni arhiv najboljših študentskih del zainteresirani javnosti nudi dober vpogled v delo študentov evalviranega študijskega programa, vodstvu programa in pedagoškemu osebju pa predstavlja zrcalo in razvoj njihovega dela.

Delno izpolnjuje standarde kakovosti

/

Ne izpolnjuje standardov kakovosti

/

Izpolnjevanje 38. člena ZViS

Univerza v Ljubljani še vedno ni uskladila vpisnih pogojev v univerzitetnih študijskih programih z 38. členom Zakona o visokem šolstvu.

n·a·k·v·i·s

Nacionalna agencija Republike Slovenije
za kakovost v visokem šolstvu

s·q·a·a

Slovenian Quality Assurance Agency
for Higher Education

Odličnost

Urnik je narejen tako, da so predmeti Projektiranje in Arhitekturna delavnica ter enakovredni predmeti za študente na področju urbanizma ob istih dnevih v istih prostorih. S tem se učinkovito dosega vertikalno povezovanje treh generacij arhitekture in interdisciplinarno povezovanje s študenti na področju urbanizma. Skupina strokovnjakov ocenjuje, da je tak pristop vertikalnega in interdisciplinarnega povezovanja možno prenesti tudi na številne druge študijske programe na drugih fakultetah.

Priloge:

- soglasje članov skupine strokovnjakov k poročilu.